

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

Nederlandse Huisartsen-Onderzoekgroep (N.H.O.)

In de loop der jaren heeft de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek (C.W.O.) van het Nederlands Huisartsen Genootschap veel bemoeienis gehad met het organiseren van wetenschappelijke onderzoeken in de huisartspraktijk. In de eerste plaats werd een aantal jaaronderzoeken gelanceerd — het verloskunde-onderzoek, abortus-onderzoek en tonsillitis-onderzoek — welke onder auspiciën van de C.W.O. werden uitgevoerd. Vele honderden huisartsen namen hieraan deel. In de tweede plaats werden door de C.W.O.-leden gezamenlijk enkele proefonderzoeken gedaan, welke onder andere hun neerslag vonden in de voordracht van Pel op het N.H.G.-congres 1963 onder de titel „Een nieuwe methode ter verkrijging van praktijkgegevens” — (1964) huisarts en wetenschap 7, 246. In de derde plaats werd de C.W.O. regelmatig advies gevraagd over het opzetten en uitvoeren van individuele of centrumonderzoeken. Bovendien werd ook vrij frequent medewerking gevraagd aan andere onderzoeken, bijvoorbeeld naar de werking van bepaalde geneesmiddelen, welke door gebrek aan mankracht en tijd helaas meestal niet kon worden gegeven.

De oprichting van het Nederlands Huisartsen Instituut heeft een wijziging in de mogelijkheden teweeg gebracht. Een der oogmerken is het Instituut met een aantal uitvoerende taken te belasten, welke de C.W.O. voorheen niet kon vervullen. De C.W.O. blijft uiteraard haar volledige functie als adviesorgaan in de ruimste zin des woords behouden. Het thans in uitvoering zijnde hartonderzoek illustreert deze samenwerking tussen C.W.O. en N.H.I.

Besloten is nu verder te gaan en contact te leggen met een aantal huisartsen, dat op gezette tijden aan kortlopende onderzoeken - zowel op het gebied van het geneesmiddelenonderzoek als op het

gebied van de morbiditeitsstudies — wil deelnemen. Deze *Nederlandse Huisartsen-Onderzoekgroep (N.H.O.)* zou als kern en reservoir van deelnemers fungeren: als kern voor die onderzoeken kunnen fungeren. Als kern voor die onderzoeken waarvoor veel huisartsen nodig zijn en als reservoir wanneer slechts weinig huisartsen aan het onderzoek behoeven deel te nemen.

Men kan stellen dat alle N.H.G.-leden tezamen deze onderzoekgroep behoren te vormen en in principe is dit ook zo, maar dit neemt niet weg dat er onder de leden zeer uiteenlopende interessen bestaan. Het kennen en het in een groep onderbrengen van die leden, die op dit gebied speciale belangstelling hebben is zowel voor henzelf als om organisatorische redenen aantrekkelijk. Het is van betekenis een goed functionerende groep huisartsen te vormen, die een zekere deskundigheid op het gebied van wetenschappelijk onderzoek hebben of kunnen verkrijgen. Zowel voor deze huisartsen persoonlijk als voor de Nederlandse huisarts in het algemeen kan de vorming van een dergelijke groep veel waarde hebben. Er zal vooral met betrekking tot het geneesmiddelenonderzoek zeer nauw worden samengewerkt met de afdeling Klinisch Geneesmiddelenonderzoek T.N.O., welke onder meer technische hulp zal verlenen. Het is eveneens aantrekkelijk als een aantal leden van eenzelfde N.H.G.-centrum lid van de N.H.O. wordt; onderling contact en samenwerking worden hierdoor aanmerkelijk vergemakkelijkt.

Het is nog niet goed mogelijk reeds thans inzicht te verschaffen in welke mate op de schouders van de deelnemers een last zal worden gelegd. De bedoeling is echter dat de deelnemers voor overbelasting zullen worden gevrijwaard en dat het aantal onderzoeken binnen redelijke grenzen wordt gehouden. Ieder lid van de Nederlandse Huisart-

sen-Onderzoeksgroep dient zich voor elk aangekondigd onderzoek steeds opnieuw op te geven, zodat iedereen de vrijheid behoudt al dan niet mee te doen. Waar dat mogelijk is zal worden getracht tot een zekere bundeling naar regio en speciale belangstelling te geraken.

De voordelen welke aan deelneming zijn verbonden, zijn nog niet te overzien. De leden van de Onderzoeksgroep zullen in elk geval door middel van N.H.I.-bulletins van de gang van zaken van elk onderzoek en van de plannen voor volgende onderzoekingen steeds op de hoogte worden gehouden. Ook zullen op gezette tijden bijeenkomsten worden gehouden, terwijl bovendien technische hulp kan worden gegeven. Dit alles kan misschien attractief

zijn, toch zal van het verlangen samen met anderen meer en meer ervaring op te doen op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek in de huisartspraktijk de voornaamste aantrekkingskracht moeten uitgaan.

Aanmelding voor het lidmaatschap van de Nederlandse Huisartsen-Onderzoeksgroep, aan welk lidmaatschap uiteraard geen kosten zijn verbonden, kan geschieden met behulp van de in dit nummer ingelegde antwoordkaart. Ook artsen, die geen lid van het Genootschap zijn kunnen deelnemen. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het Nederlands Huisartsen-Instituut, Mariahoek 4 te Utrecht, telefoon 030-22 5 08 en 20 6 53.

VAN DE CONGRESKOMMISSIE

Huisarts en wetenschappelijk werk; huisarts en preventie

Zaterdag 27 november aanstaande wordt in het Jaarbeursgebouw te Utrecht het tiende N.H.G.-congres gehouden.* Aangezien bij de oprichting van het N.H.G. in 1956 tevens het eerste congres werd gehouden valt het tiende congres samen met de negende verjaardag van ons Genootschap. Dit voorlustrumcongres is gewijd aan wetenschappelijk onderzoek door de huisarts en aan preventie.

Reëel en op de achtergrond speelt de preventie in het huisartsenwerk een zeer grote rol, terwijl daarnaast wetenschappelijk werk voor de huisarts zelf een belangrijke bron van inspiratie kan zijn. Bovendien is de werkelijke bijdrage, welke de huisarts op het gebied van wetenschappelijk onderzoek kan leveren om tot beter inzicht te geraken in het ziekzijn van de mens en in de ziekten van de mens heel wat groter dan alleen een soort toegift aan wat anderen in instituten en laboratoria tot stand brengen. Het terrein is echter zeer uitgebreid en voor de huisarts moeilijk alleen te verkennen.

In het ochtendprogramma zullen na het openingswoord door de voorzitter van het Nederlands Huisartsen Genootschap vier sprekers onderzoekingen behandelen welke in samenwerking met het Nederlands Huisartsen-Instituut op het ogenblik gaande zijn. In de eerste voordracht zal het psychosociale onderzoek van het hartinfarct worden besproken. Een onderdeel van het grote algemene hartonderzoek dat thans in bewerking is.

Hierbij zal onder meer ter sprake komen de confrontatie van de huisarts met hetgeen verandert in het leven van de patiënt bij wie een hartinfarct ontstond. Het tweede onderzoek is het zogenaamde Kamperfolie-project C, een proefonderzoek door

zes huisartsen uit Kampen en omgeving, dat als voorbereiding kan worden beschouwd tot een groot landelijk onderzoek. De werkhypothese hiervan is: „Overgewicht, hoge bloeddruk, diabetes-mellitus en cytologische tekenen van oestrogene activiteit in de menopauze gaan samen met een verhoogde kans op carcinoom van mammae en endometrium.” Tenslotte zullen de verschillen in het verloskundige handelen van huisartsen besproken worden aan de hand van de uitkomsten van een jaaronderzoek.

Het middagprogramma staat in het teken van de preventie, een zoveel omvattend onderwerp dat slechts enkele facetten kunnen worden besproken. Om in de tijd welke beschikbaar is tot een zo ruim mogelijke uitwisseling van kennis en gedachten te komen is de volgende vorm gekozen. De plenaire zitting wordt tijdelijk opgeheven, waarna de deelnemers zich naar de zelfgekozen sectievergaderingen begeven. In deze zes sectievergaderingen worden door de inleiders in twintig minuten de volgende onderwerpen besproken: Preventie van ongevallen bij kinderen; preventie van conflict-situaties in de arbeidssfeer; preventie van stoornissen ontstaan door ondoelmatige voeding in de welvaartstaat; preventie van instabiliteitsklachten door het bewegingsapparaat; preventie van misbruik van geneesmiddelen en preventie van psychiatrische stoornissen. In elke sectie zal een gespreksleider aanwezig zijn, zodat de deelnemers hun mening efficiënt ter tafel kunnen brengen. Bovendien zal een rapporteur het besprokene notuleren.

Na de theepauze komen alle deelnemers weer in plenaire zitting bijeen waarna de rapporteurs een overzicht zullen geven van hetgeen in de secties is besproken. De voorzitter van het Genootschap zal

* Voor het programma raadplege men pagina 381.